ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު

ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2017/HC-A/70
- އިސްތިއުނާފު ކުރިފަރާތް: އާމިނަތު ސަޢީދާ، ހ.ފިސްތޯރޭގެ/މާލެ
- އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް

- ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚު: 11 ޛުލްޤަޢިދާ 1437 / 16 ޖަނަވަރީ 2017
- ނިމުނު ތާރީޚު 02 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1442 / 19 އޮކްޓޫބަރު 2020

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރަޢޫފު އިބްރާހީމް
ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ހަމީދު
ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު

- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:
- ނަންބަރު: 53/VTR/2016
- ނިންމި ކޯޓް: ވިލިމާލޭ ޓްރަޔަލްކޯޓް
- ޤަޟިއްޔާގެ ބާވަތް: ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާއި ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ހޯދުން.
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 23 މާރިޗު 2016 ނިމުނު ތާރީޚު: 27 އޮކްޓޫބަރު 2016

މައްސަލައިގެ ޚުލާސާ:

1. މ. [illegible]/އާމިނަތު ސަޢީދާ، އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ އެޗް.އާރު ޑިރެކްޓަރުގެ މަޤާމުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރަމުން ދަނިކޮށް، އޭނާ އަދާކުރަމުން ދިޔަ މަޤާމު 14 ޑިސެމްބަރު 2015ގައި އުވާލައި އެ މަޤާމުގެ ބަދަލުގައި އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް އޮފިސަރެއްގެ މަޤާމު ބޭނުންވާ ނަމަ އެ މަޤާމު ޤަބޫލު ކުރުމާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް 14(ސާދަ) ދުވަހުގެ ނޯޓިސް ދިނުމަށްފަހު، އެ ނޯޓިސްގައި ބުނެފައިވާ 14(ސާދަ) ދުވަހުގެ މުއްދަތު 27 ޑިސެމްބަރު 2015 ހަމަވުމުގެ ދެ ދުވަސް ކުރިން، 25 ޑިސެމްބަރު 2015 ގައި އާމިނަތު ސަޢީދާ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާތީ، އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކި ކޮށްފައިވަނީ؛

- ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) އާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ކަނޑައަޅައި ދިނުމަށާއި،
- އޭނާ އަދާކުރަމުން ދިޔަ ވަޒީފާ އަނބުރާ ދީދިނުމަށާއި،
- ވަޒީފާ ރުޖޫޢުކުރާ ހަމައިން ލިބެންޖެހޭ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ދީދިނުމަށާއި،
- އާމިނަތު ސަޢީދާއަކީ އަންހެނަކަށްވާތީ ތަފާތުކޮށްފައިވާތީ އެގްޒެމްޕްލަރީ ޑެމޭޖަސްގެ ގޮތުގައި 5 (ފަހެއް) މިލިއަން ރުފިޔާ ނަގައި ދިނުމަށް އެދި އާމިނަތު ސަޢީދާގެ ފަރާތުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގައި މައްސަލަ ހުށަހަޅައެވެ.

2. އެ މައްސަލަ ބަލައި ނިންމާފައިވަނީ[1]، އާމިނަތު ސަޢީދާ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮވެގެން ކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭތީ އޭނާގެ ވަޒީފާ އަނބުރާ ރުޖޫޢުކޮށް ދިނުމަށް ނުފެންނަ ކަމުގައި، ނަމަވެސް އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިނުވާތީ ފައިސާގެ ބަދަލެއް ދިނުމަށް ކަނޑައަޅައެވެ.

---

[1] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 53/VTR/2016 މައްސަލަ

3. މި ޤަޟިއްޔާއަކީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 53/VTR/2016 މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފު ކަމަށް ބުނެ އާމިނަތު ސާޖިދާގެ ފަރާތުން އެ މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުން މި ކޯޓުގައި އެ މައްސަލަ ބެލި ޤަޟިއްޔާއެވެ.

3.1 މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފުކުރާފަރާތަކީ، މ. ވިސްތާގެ/އާމިނަތު ސާޖިދާއެވެ.

3.2 މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފުކުރެވޭފަރާތަކީ، އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަންއެވެ.

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމިގޮތް:

4. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 53/VTR/2016 މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރުމުގައި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ [illegible] [illegible] (ST)AC-2015/16 [illegible] [illegible] 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) [illegible] [illegible] 2/2008 ނަންބަރު (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) [illegible]

ފަރާތުން އެދިފައިވާ ގޮތަށް ވަޒީފާ އިޢާދަކޮށް ދިނުމަށް އަމުރެއް ނެރޭނެ ޤާނޫނީ ހަމައެއް އޮތް ކަމަށް ނުފެންނަ ކަމަށް މައްސަލަ ބެލި މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި، [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ޤާއިމްކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން [illegible] ފުރިހަމައަށް ހާސިލް [illegible] ކަމަށް [illegible]، ބަދަލުގެ ގޮތުގައި 26,505/-ރ (ސައްބީސްހާސް ފަސްސަތޭކަ ފަސްރުފިޔާ) ނަގައި ދިނުމަށް ކަނޑައަޅައި، އެ ފައިސާ 26 ނޮވެމްބަރު 2016 އިން ފެށިގެން 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެކީ އެއްފަހަރާ އާމިނަތު ސާޖިދާއަށް ދިނުމަށްފަހު، އެކަން [illegible] [illegible] 5 (ފަހެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ވަޒީފާއަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ޓްރައިބިއުނަލަށް) [illegible] އަންގައި އަމުރުކޮށްފައެވެ.

5. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 53/VTR/2016 މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ [illegible] އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ، އެ މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް [illegible] [illegible] [illegible] އަންނަނިވި ނުކުތާތަކަށް ބިނާކޮށްފައެވެ.

5-1 ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 53/VTR/2016 މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] ހާޒިރުވެފައިވާ ކަމަށް ނިންމި ނަމަވެސް، އެއީ [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ.

5-2 [illegible] ޓްރައިބިއުނަލުގެ [illegible] ކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ.

5-3 [illegible] ޓްރައިބިއުނަލުގެ [illegible]، ވަޒީފާއާބެހޭ

ނަންބަރު 71/VTR/2012 މައްސަލައިން ބަލައި ނިންމުމުން އެ ހުކުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/HC-A/357 ޤަޟިއްޔާގެ ހުކުމުން ބާޠިލު ކުރުމާ ގުޅިގެން، [illegible] [illegible] [illegible] 9 ސެޕްޓެމްބަރު 2014ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޝާހިދުގެ ބަޔާން [illegible] ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ.

5.4 [illegible] ޝާހިދުގެ ބަޔާން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށް މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ.

5.5 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޝާހިދު [illegible] ކަމަށް މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (އެއްގަމުން) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށް [illegible] [illegible] [illegible] ޝާހިދު [illegible] ކަމަށް ބުނެ ޝާހިދު [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ.

5.6 މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށް [illegible] [illegible] ޝާހިދު [illegible] [illegible] މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ މައްސަލައިގައި މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ.

6. [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ 53/VTR/2016 ނަންބަރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓާއި، މައްސަލައާ ގުޅޭގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުގެ މައްޗަށް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ނަޒަރަކުން ވިސްނައި ބެލުމުން، އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަ ކުރެވެއެވެ.

ޤާޟީ ޢަބްދުއްރަޢޫފް އިބްރާހީމްގެ ރައުޔު: މި ރައުޔަށް ޤާޟީ ޢަބްދުﷲ ޙަމީދާއި ޤާޟީ ޢަލީ ސަމީރު ތާއީދު ކުރައްވަމެވެ.

7. [illegible]/ އާމިނަތު ސަޢީދާ އެމްޕްލޮއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލްގައި އަދާކުރަމުން ދިޔަ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައި ވަނީ، އެ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުންތަކުގެ [illegible] ނުހިފާކަމަށް ބުނެފައިވާތީއާއި، ޓްރައިބިއުނަލްގެ ރަސްމީ ލިޔުންތައް އާންމު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ޓްރައިބިއުނަލަށް [illegible] ޓްރައިބިއުނަލްގެ މުވައްޒަފުންނަށް [illegible] [illegible]، އަދި އެ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު (ST)AC-2015/16 ސިޓީން އާމިނަތު ސަޢީދާއަށް ދީފައިވާ ނޯޓިސް [illegible]، [illegible] [illegible] ޓްރައިބިއުނަލްގެ އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައިކަން އެމްޕްލޮއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 38/2015/6(2) (25 ޑިސެމްބަރު 2015) "ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސިޓީ" އާއި މި މައްސަލައިގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކުން ސާފުވާން އެނގެއެވެ.

8. އާމިނަތު ސަޢީދާ ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރުމުގެ ކުރިން އެމްޕްލޮއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލްގެ އިދާރީ [illegible] ގޮތުން [illegible] ގުޅޭގޮތުން އޭނާ އަދާކުރަމުން ދިޔަ [illegible] މަޤާމުގެ [illegible] ކަމަށާއި، އަދި އޭނާ ބަދަލުކުރި، އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް އޮފިސަރ ގްރޭޑް 4 ގެ މަޤާމަށް ބަދަލުވުމުގެ ފުރުޞަތު އޮތް ކަމަށާއި އަދި 3 (ތިނެއް) މަހުގެ ޕްރޮބޭޝަނަކާއެކު [illegible] ވަޒީފާގެ ފުރުޞަތު [illegible] [illegible]

އެކަމާގުޅޭ ގޮތުން އާމިނަތު ސާދިޔާ ބޭނުންވާ ގޮތެއް އެ ކޮމިޝަނަށް އެންގުމަށް 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ނޯޓިސް ދީފައިވެއެވެ. އަދި އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އެނޯޓިސްގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ ކުރިންނެވެ.[2]

9. މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވުނީ، އެމުވައްޒަފުގެ މަސައްކަތުގެ ގާބިލުކަން ނުވަތަ އަޚްލާޤީ މިންގަނޑު ރަނގަޅު ކުރުމަށް ފިޔަވަޅު އެޅުމަށްފަހުވެސް އޭނާގެ މަސައްކަތުގެ އަޚްލާޤާއި ނުވަތަ އޭނާ ވަޒީފާއަދާކުރާ ތަން ރަނގަޅު ގޮތުގައި ހިނގުމާ ގުޅިފައިވާ އޭނާގެ ޒިންމާ އަދި [illegible] އެކަށީގެންވާ ސަބަބަކާއިގެން ކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަމާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ. މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮވެގެންކަން ކަށަވަރުކުރުމަށް ޤާނޫނުގައި އެކަށައަޅާފައިވާ ނިޒާމަކީ، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން ކޯޓުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible] އިޖުރާއަތު ވަޒީފާ [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] ބެލުމެވެ.

10. ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނީ އޭނާގެ މަސައްކަތުގެ އަޚްލާޤު އެކަށީގެން ނުވާކަމާއި، އޭނާ ވަޒީފާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] ވަޒީފާ [illegible] [illegible] [illegible] ކަމާއި، މަސައްކަތުގެ އަޚްލާޤު އެކަށީގެން ނުވާކަމަށް ބެލޭނީ،

(1) ވަޒީފާގައި [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ ވަޒީފާއަދާކުރާ ތަން ގެއްލުންތަކެއް [illegible] ކަމަށް ފެނުން؛

(2) [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 23 ވަނަމާއްދާގެ (ށ) އާއި (ނ) އިން އެނގެއެވެ.

---

[2] އިމްޕްލޮއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު (ST)AC-2015/16 [illegible]

[3] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

[4] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/SC-A/27 ޤަޟިއްޔާގެ 12 ވަނަ ނުކުތާ.

11. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/SC-A/27 ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ސަބަބެއް އޮތްކަމަށް ބެލެވޭނީ، ދެ ހާލަތެއްގައި ކަމާއި، އެއީ: ފާޅުކަން ބޮޑު ޣައިރުސުލޫކީ އަމަލެއް ކުރުމާއި، [illegible] [illegible] ވަކިކުރެވޭ. އަދި ކޮންމެ ކޮންމެ ޣައިރުސުލޫކީ އަމަލުތަކުގައި ނޯޓިސް ދިނުމަށްފަހު މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން ހުއްދަ ނުވާނެ ކަމާއި ނަމަވެސް، ފާޅުކަން ބޮޑު ޣައިރުސުލޫކީ އަމަލެއްގައި ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައި މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިދާނެ ކަމާއި، ފާޅުކަން ބޮޑު ޣައިރުސުލޫކީ އަމަލުތަކަކީ، [illegible] [illegible] [illegible] ގުޅުމުގައި [illegible] ވަޒީފާގެ ގުޅުން [illegible] [illegible] މިންވަރުގެ ސިއްރެއް [illegible] [illegible] ނަމަ، ކަމާއި، ފާޅުކަން ބޮޑު ޣައިރު ސުލޫކީ އަމަލުތަކަކީ ނުވަތަ [illegible] ބެލެހެއްޓުމުގައި [illegible] ވަޒީފާއަދާކުރާ ތަނުން [illegible] މަސައްކަތް ނުވަތަ ވިޔަފާރީގެ [illegible] އެ މުވައްޒަފުގެ ވަގުތާއި މަސްއޫލިއްޔަތާއި އަދި މުވައްޒަފުގެ ކިބައިގައި ހުންނަންޖެހޭ އަމާނާތްތެރިކަމުގެ [illegible] [illegible] ޣައިރު ސުލޫކީ އަމަލު [illegible] [illegible] [illegible] އެކަށީގެންވާ ކަމެއް ކަމުގައި [illegible] ޣައިރު ސުލޫކީ އަމަލުގެ ސަބަބުން ވަޒީފާދޭ ފަރާތާއި ވަޒީފާއަދާކުރާ ފަރާތާ ދެމެދު އޮތް އިތުބާރު ގެއްލި، ވަޒީފާއަދާކުރާ ފަރާތުން އަދާކުރަންޖެހޭ މަސްއޫލިއްޔަތު [illegible] [illegible] ނަމަ، ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ވަޒީފާދޭ ފަރާތަށް ލިބިގެންވާކަމަށެވެ.[5]

12. މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/134 ޤަޟިއްޔާގައި، މުވައްޒަފުންގެ މަސައްކަތުގެ އަޚްލާޤީ މިންގަނޑު [illegible] ނުވަތަ މުވައްޒަފުންގެ ވަޒީފާ އަދާކުރުމަށް ބޭނުންވާ ޤާބިލުކަން މުވައްޒަފުންގެ ކިބައިގައި ނެތުމަކީ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް [illegible] [illegible] ނުވަތަ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއްކަމުގައި ކަނޑައެޅިދާނެ ކަމާއި، އަދި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮތުން ކަމާއި، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ނުވަތަ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ [illegible]

---

[5] ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިންމި ޤަޟިއްޔާގެ 33 އާއި 34 ވަނަ ނުކުތާ.

އެމުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރުމުގައި އަދުލުވެރިކަމާއެކު ކުރެވޭ ކަމެއްކަން ކަށަވަރު ކުރުމަށްޓަކައި ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން އަމަލު ކުރަންޖެހޭ ގޮތްތަކެއް ނުވަތަ އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތަކެއް ހުންނަކަމާއި، އެގޮތުން އާންމު އުސޫލުގެ ގޮތުން މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނީ، އެމުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ނިންމި ނިންމުމުގައި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން (substantive fairness) އާއި އިޖްރާއީ އަދުލުވެރިކަން (procedural fairness) ޤާއިމްކުރެވިފައިވާނަމަ ކަމީ، މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަމީ، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން ސަބަބަކީ އަދުލުވެރި ނުވަތަ އެކަށީގެންވާ ސަބަބަކަށްވުން ޖެހޭނެކަމެވެ.

13. މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/HC-A/24 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާހެން، މުވައްޒަފެއް ވަޒީފާގައި އިތުރުން ބެހެއްޓުމުން ވަޒީފާދޭފަރާތުން ނުވަތަ ވަޒީފާއަދާކުރާފަރާތުން އިތުރުން ގެއްލުންތަކެއް ދިމާވާނަމަ ކަމަށް ހުރުމަކީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން ޖާއިޒު ސަބަބެއްކަމުގައި ބެލުމުން ނަމަވެސް، ވަޒީފާދިން ފަރާތުން ނުވަތަ ވަޒީފާދޭ ތަނަށް ދިފާޢުން ގެއްލުންތަކެއް ކަމަށް ވަޒީފާދޭފަރާތަށް ފެނިއްޖެ ނަމަވެސް ބޭނުން ޖެހޭނީ، އެކަށީގެންވާ ބަދަލެއްގެ މައްސަލަ ކަމުގައި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަކީ އަދުލުވެރިކަމާއެކުކަމުގައި ކަމުގައި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ޝަރުޢީ ގޮތުންނާއި އިޖްރާއީ ގޮތުން ފުރިހަމަ ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ވަޒީފާދިން ފަރާތުން ޢަމަލުކޮށްފައިވާތޯ ބަލަންޖެހޭނެ ކަމުގައި، އަދި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރުމުގައި ޝަރީޢަތުން ނުލައި އިޖްރާއާތު ތަބާވެވޭ ގޮތް ކޮށްފައިވާތޯ ސާބިތުކަން ކަށަވަރު ކުރަންޖެހޭނެ ކަމެވެ.

14. މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ނުވަތަ މަސައްކަތުގެ އަޚްލާޤީ މިންގަނޑުތަކަށް ތަފާތުކުރަމުން ޢަމަލުތަކާއި، މުވައްޒަފުގެ ނަސޭހަތް، ކުށް، ވޯނިންގ ނޯޓިސް، އިންޒާރީ ނޯޓިސް، ފައިން، ސަސްޕެންޝަން ވިސްކަމުން ގެންގޮސް މުޒާކަރާ، ނޯޓިސްގެ ސަސްޕެންޝަން ޕޭ، ޖޭސް، ކައުންސެލިން ނޯޓިސް، އާދައިގެ ގޮތުން އުފުލަންޖެހޭ ޑިސިޕްލިނަރީ، ނުވަތަ އޮންނަނީ ނުފެނޭ ސުލްޙަ، އަސާސީގޮތް ސަބަބުތަކެއް ކަމަށް ނުބެލުމުން ކަމަށް ދަޢުވާއަށް ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގައި

ވާއިރު، މި މައްސަލައިގައި އާމިނަތު ޝާދިޔާ އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގައި އަދާކުރަމުން ދިޔަ ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރުމުން ބޭނުންކޮށްފައިވާ ސަބަބުތަކަކީ:-

14.1 އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ނިންމުންތަކަށް ޢިތުރާޒު ކުރުމާ ކަމަށް ބުނެފައިވުމާއި؛

14.2 ކޮމިޝަނުގެ ރަސްމީ ލިޔުންތައް އާންމު އެކިއެކި ފަރާތްތަކާއި ހިއްސާ ކުރަމުން ދިޔުމާއި؛

14.3 ކޮމިޝަނާ ދެކޮޅަށް ތުހުމަތު ކޮމިޝަނުގެ މެމްބަރުންނަށް ހިތުވަރު ދީފައިވުމާއި؛ އަދި

14.4 އެކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު (ST)AC-2015/16 ސިޓީން އާމިނަތު ޝާދިޔާއަށް ދީފައިވާ ނޯޓިސް ގެންޖަހައި، އެކިއެކި ފަރާތްތަކަށް ތުހުމަތުކޮށް ކޮމިޝަނުގެ މެމްބަރުންނަށް އެކި ގޮތްގޮތުން ނުފޫޒު ފޯރުވުމަށް އާމިނަތު ޝާދިޔާ މަސައްކަތްކޮށްފައިވުމެވެ.

މިސަބަބުތަކުގެ މައްޗަށް ބަލާއިރު، އާމިނަތު ޝާދިޔާ ވަޒީފާއިން ވަކި ކޮށްފައިވަނީ އޭނާގެ ވަޒީފާގެ މަސައްކަތަށް ޖެހޭ ނުވުމުގެ ސަބަބުން ނޫން ކަމާއި ނަމަވެސް، އޭނާގެ މަސައްކަތުގެ އަޚްލާޤީ ނުބައިވުން ނުވަތަ ވަޒީފާއަދާކުރާ ގޮތް ރަނގަޅު ގޮތުގައި ހިނގާ ގޮތުން ކަންތައްތަކުގެ މައްސަލަތަކެއް އެނގެއެވެ.

މިގޮތުން އާމިނަތު ޝާދިޔާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ނިންމި ސަބަބުތަކުގެ ތެރެއިން:-

އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ނިންމުންތަކަށް ޢިތުރާޒު ކުރުން:

15. ވަޒީފާއަދާކުރާ ތަނުން ނިންމާ ނިންމުންތަކާމެދު ދެކޮޅުހަދައި އެހެންމުން ތަންފީޒުކުރުން ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ކަންކަން ތަރުތީބުކުރާގޮތާއި އަމާނާތްތެރިކަމާއި ނުކުރުމަކީ ނުވަތަ އެކަމާގުޅޭ ސުވާލު އުފައްދައި ދެކޮޅު ހެދުމަކީ ވަޒީފާއަދާކުރާ ތަނުން ދޭ މުވައްޒަފަށް ނުވަތަ މަސައްކަތްތަކުން ދަރިކަން ފޯރައި، ވަސީލަތްތަކުން ކަމެކެވެ. މަސައްކަތްކުރާ ތަނުން ނިންމާ

ތަންފީޒުކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރަންޖެހޭ މުވައްޒަފު އެނގިހުރުން ތަންފީޒުކުރުމަށް ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތް ނުކުރުމަކީ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާނުކުރުން ނުވަތަ ޚިޔާނާތްތެރިވުން ނުވަތަ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގައި އިހުމާލުވުން ކަމަށް ބެލެވޭނެ ކަމާއި އެފަދަ ހާލަތްތަކުގައި މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާ ނުކުރި ކަމުގެ ކުށެއް ޖިނާއީ ބަދަލު އެމުވައްޒަފަކާމެދު އިސްލާމީ ހިމަނަން އުޅުމުގެ ބާރު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން ތިބެގެންވާނެކަމަށް ގާނޫނުގައި ކަމާއި، އެކަމަށް ވަޒީފާއަދާކުރާ ބަދަލު ނުވަތަ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން އިއުތިރާފުކުރާ ފަދަ ގާނޫނީ ހެކި ކަމުގެ ގޮތުގައި ބަލައިގަނެވޭނީ، އެމުވައްޒަފު އެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ވަކި ސަބަބެއް ކަމުގައި ގަބޫލުކުރެވޭ. އަދި އެއީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ފުދޭ ސަބަބެއް ކަމުގައި ޝަރީޢަތުން ކަނޑައަޅާނެ ގޮތެއް ނެތްކަމަށް ބެލެވޭ ކަމުގައި ސަރުކާރު މުވައްޒަފުން ބަހައްޓާ ގޮތުން ކަމަށް ފާހަގަކުރެވޭ.

މި މައްސަލައިގައި އާމިނަތު ސާލިހާ، އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ނިންމުމަކާމެދު ޝަކުވާ ހުށަހަޅާފައިވާ އެ ކޮމިޝަނުގެ ރައީސް ޝަރީފް، ކޮމިޝަނުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއް ތަންފީޒު ކުރުމުގެ ކުރިން އެންމެ ކުރިން ކޮމިޝަނަށް ގެނައި އެނގިހުރެމުން ސާބިތު އެފައިދާއި އެނގިހުރެގެން ތަންފީޒު ކުރުމަށް ދަތިކުރުން ހުރުމުން ކަމަށް. އަދި ކޮމިޝަނުގެ ނިންމުމެއް ގާނޫނު ނުކުރާކަމަށް އާމިނަތު ސާލިހާ އަކީ ކޮމިޝަނުގެ ޒިންމާދާރު މަސްއޫލުވެރި ވެރިޔާ ގޮތުގައި ވަކިކުރާ ދައުލަތުގެ ކަމަށް ބުނެއެވެ. މިމައްސަލައިގައި އާމިނަތު ސާލިހާ އިންތިޚާބުކޮށް ކޮމިޝަނުގެ ނިންމުމެއް ގާނޫނާ ޚިލާފަށް އެއްވެސް ފަރާތަކާ ބުނުމައި ނުވާނެ ކަމަށް ބުނެއީ ވެއެވެ. މި މައްސަލައިގައި މަސްއޫލު ވެރިޔާ ވަޒީފާއިން ޚިލާފުވެފައިނުވާކަމަށް ގާނޫނާ ޚިލާފު، އާމިނަތު ސާލިހާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް އާމިނަތު ސާލިހާއާ ގުޅޭ ގޮތުން އެކަން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ދައުލަތުގެ ކަމަށް ބުނާ ފާހަގަކޮށްފައިވާ އެކަން ދައުލަތުގެ ފާހަގަކޮށްފައިވާ ނުންކަމަށް އެއްވެސް ސަބަބެއް އެކަމުގެ ޒިންމާއިން ކުރައްވާފައި ކަމަށް ބަލާނެ ކުރައްވާފައި އެނގެއެވެ.

ކޮމިޝަނުގެ ރައީސް ވިޔަފާރީގެ ހިއްސާ އޮތުމާއި ގުޅިގެން ބެހޭ ގޮތުން:

16. މިމައްސަލައިގައި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ރައީސް ޝަރީފް، އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ މެމްބަރު ވިޔަފާރިއެއް ބެލޭ ގޮތުން ސަރުކާރު ކޮންޓްރެކްޓް ގުޅިގެން ހިއްސާދާރު ކަމުގައި ދައުލަތުގެ ކުރުމުގެ ކުރިން

ފަހަރަކު ޑޮލްފިންސް ޓޫރިސް ސަރވިސްއަށް އެދެއްސަވަ ހުށަހަޅައި ޖާގައި ތަރުތީބުން ހިންގާފައިވާ ކަމާއި، އާމިނަތު ސާދިޔާއާއި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ޑިރެކްޓަރ ޖެނެރަލްގެ ވަޒީފާ އަދާކުރަމުން ގެންދިޔަ ވަރާއެއް ކަމުގައި ވާއިރު، އެކަމަ ދުވަސްވަރު އޭނާގެ ދުވަސްތަކުގައި ކޮމިޝަނަށް، އޭނާއާއި އިލެކްޝަން ކޮމިޝަން ދުވަސްތަކުގައި އުޅުނުއިރުގެ އިތުބާރު ގެއްލުމަށް މަސައްކަތްކުރި ކަމަށް ބަލާފައިވާތީ، އަދި ގަވާއިދުން އާމިނަތު ސާދިޔާ އިސްތިއުފާދެއްވުން ފަރުމާކޮށް ދަޢުވާ ކަމުގައިވާތީ ކަމަށް. އަދި ކުރިމަތިލާ އިސްތިހާރު ކުރެއްވުމަށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ރިޕޯޓްގައި އެއްބަސްވުމުގެ މަދައްވި ޕްރޮސީޖަރާ ބެލުމަށް ހުށަހެޅުނު ކަމަށް، ރިޕޯޓްގައި މަދައްވި ޕްރޮސީޖަރާ ބެލުމަށް ކުރިއަށްދިޔަ ޑޮލްފިންސް ޓޫރިސް ސަރވިސް އަށް ހަމައަށް މައްސަލައިގައި ތަޙްޤީޤްކުރި އަކަށް އާމިނަތު ސާދިޔާގެ މައްކަތް ސާބިތުނުވާ ކަމަށް ނިންމާފައިވާ ކަމަށް، އާމިނަތު ސާދިޔާ އެންމެދުގެ އެބައިޓް ވަޒީފާއާ ބެހޭގޮތުން ޤާނޫނީ ގޮތުން ޕްރޮސީޖަރާ ކަމަށް، ސާދިޔާ ޤާނޫނީ ކަމެއް ނެތް ކަމަށް، އެޤާނޫނުގައި ބެހޭގޮތުން ޤާނޫނީ ކަމެއް ވަޒީފާއާއި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ވަޒީފާ ބަދަލުވި ދަތް ކަމަށް އާމިނަތު ސާދިޔާގެ ވަޒީފާ ބަދަލުވި ދެމެވެ. ވަޒީފާގެ ޖަރީމާއެއްގެ މައްސަލަ ނިމުން ގާނޫނުގެ 5.5 ގައި އެކަމަށް އިސްތިސްނާ ބަޔާންކޮށްފައިވޭ، "މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ސާބިތު ނުވަތަ އެންމެފަހުން އޭނާ ވަޒީފާ ކޮށްދިނުމަށް ޤާނޫނީ ބާރު ލިބިގެންވާ ކަމެއް ކަމުގައި މައްސަލަ ތަޙްޤީޤް ވަޒީފާ ބަދަލުވި ނިންމާފައި، އެންމެފަހުން ދެވިގެން އެކަން ތަޙްޤީޤް ކުރުމަށް ކަމަށް މައްސަލަ ތަޙްޤީޤް ވަޒީފާ ބަދަލު ކަމަށް."

ކޮމިޝަނާ ދެކޮޅަށް ޝަކުވާކުރުން ކޮމިޝަނުގެ މުވައްޒަފުންގެ ޙައްޤުތަކަށް ބެލުން:

17. ކޮމިޝަނުގެ އެރުވުމުގެ މުވައްޒަފުންގެ ކަމުގައި ކޮމިޝަން ދެކޮޅަށް ޝަކުވާކުރުން އާމިނަތު ސާދިޔާ ވަޒީފާ ތަޙްޤީޤް ބަލަ ޤާނޫނުގައިވާ ކޮމިޝަނުގެ ވަޒީފާ ބަދަލުކޮށްދިނުމަށް ޙުކުމް ދީފައި ސާބިތު ނުވާ ފަރާތުން ކަމަށް، އެކޮމިޝަނުގެ ވަޒީފާ އަދާކުރަމުން ދިޔައިރު އެކަމާގުޅޭ ގޮތުން އާމިނަތު ސާދިޔާ އެއްވެސް ސާބިތުކުރި ޤާނޫނީ ކަމަށް ތަޙްޤީޤް އެކަން ސާބިތުވާ ދިނުމަށް އެއްވެސް ޤާނޫނީ ހަމައެއް ނެތް ކަމަށް ބެލުމަށް، ޤާނޫނީ ހަމައެއް ނެތް ކަމަށް އާމިނަތު ސާދިޔާގެ ވަޒީފާ ބަދަލުވާނެ ކަމަށް ހުށަހެޅުއްވިއެވެ.

އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް ރިޕޯޓު ނޫސްވެރިންނަށް ދޫކުރުމާއި، އިދާރީ ފިޔަވަޅު އެޅުމުގައި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުން އެކި ކޮމިޓީތަކުން ނަގާ ފިޔަވަޅުތަކަކީ މުސްތަޤިއްލު ކަމެއް ކަމުން:

18. ކޮމިޝަނުގެ ރައީސާއި ކޮމިޝަނުގެ އެހެން މެންބަރުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނާއި ސިޔާސީ އެކިއެކި ހަރަކާތްތަކުގައި ބައިވެރިވާކަމަށް އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް ދެކޭ ގޮތް ދެކޭކަން ބަޔާންކޮށް ދިނުމަށާއި، އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް ގެ ޖޭގެ ބޭނުން ވަކި ޖާގަ ކަންކަން ކުރުމަށް ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުން އަންގާފައިވާ ކަމަށާއި، އަދި ކޮމިޝަނުން ބޭނުންވާ ކަންކަމުގައި އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް ކަމުގައި ބޭނުންވާ ކަމަށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ޒާތުން ބޭނުމަކަށް ވެސް. އެކަންކަމަށް އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލްގެ ޒާތުން އިންކާރު ކުރަމުން ބޭނުންވެފައި، އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން އެކަން މައްސަލަ ކޮށްފައިވާ ތުހުމަތެއް ސާބިތު ނުވާ ހަޤީޤީ ޖިނާއީ ބޭނުމެއް ކަމަށާއި، އެކޮމިޝަނުން އެންމެ ރިޔާސީ ނޯޓިސް ދޭން ޖެހިފައިނުވާ ކަމަށާއި އަދި އެކޮމިޝަނުގެ އިލެކްޝަންސް ސިޓީގެ އަރިހަށް ފޮނުވާފައިވާ ނަޒާހަތުގެ އެއްގޮތަށް މަޝްވަރާކުރުމުގެ ގޮތުން ވަކިކޮށްފައިވާ ކަމަށާއި، އެގޮތުން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ޒާތުން ބަދަލުވި، އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ކުރަމުންދާ ތަޙުޤީޤު ގެނެސް އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް ގެންގުޅުމަށް ކަން ސިޓީގެ ތަރުތީބު ކަމުގައި އަދި އެޓަރނީ ތަޙުޤީޤު ދެއްކުމަށް ގަބޫލުކުރުމަށް ކަން ފާހަގަކުރެވުނު ވެސް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ޒާތުން ބޭނުންވާ ނުވާކަމަށާއި، އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު (ST)AC-2015/16 ސިޓީން އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް އަރުވާފައިވުމުން ދީފައި މަޢުލޫމާތު ދަށުން އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް ޕްރޮސީޖަރ މަޢުލޫ އިޖުރާއާތު ކުރާގޮތް ނުވަތަ ޤަވާޢިދުގެ އަސާސީ 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ނޯޓިސް ދިނުމާ ގުޅިގެން އެކަމުގައި ގޮތެއް ނިންމުމުގެ ކުރިން ސާފު ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތަކެއް ސާފު ކުރުމުގެ ގޮތުން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން 22 ޑިސެމްބަރު 2014 ގައި ފޮނުވާފައިވާ ސިޓީއަކީ، އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލްއަށް އެ ކޮމިޝަނުން ފޮނުވި ސިޓީއަށް ޖަވާބު ދެއްވުމުގެ ގޮތުން ފޮނުވާފައިވާ ސިޓީއެއް ނޫން ކަމަށާއި، އެފަދަ ކަމެއް އެއް ކޮށްފައި ވެސް ނުވާނެ ކަމަށާއި، އެފަދަކަމެއް ސާބިތުކޮށް ދީ ހުށަހެޅުމުގެ ބައެއް ވެސް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ހުށަހަޅައިފައި ނުވާކަމަށް

އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ދެ ހެކިންނަކީ އޭނާ އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ވަޒީފާއިން ވަކި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

19. މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާއި ގުޅިގެން، އެމުވައްޒަފު [illegible] [illegible] [illegible] އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ސަބަބަކީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއްކަން [illegible] [illegible] [illegible] ޒިންމާއެއްކަމަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 02/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 27 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible] [illegible] އަދި އެކަން މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/134 ޤަޟިއްޔާގައިވެސް ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވެއެވެ. އެހެންކަމުން މިމައްސަލައިގައި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ވަޒީފާއިން އާމިނަތު [illegible] [illegible] އެކަށީގެންވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން [illegible].

20. އާމިނަތު [illegible] އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގައި [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް އޮފިސަރުގެ މަޤާމުން ބަދަލުކޮށް އެމަޤާމު [illegible] [illegible] [illegible] 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ނޯޓިހެއް އާމިނަތު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި އާމިނަތު [illegible] ފަރާތުން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގައި 22 ޑިސެމްބަރު 2015 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އާމިނަތު [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ނިންމާފައިވާކަމާއި، އާމިނަތު [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކި [illegible] އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކި [illegible] [illegible]

ސަބަބަކާތައިގެން ކަމާއި، މުވައްޒަފުންގެ އަޚްލާޤު ރަގަނޅު ނުވުމަކީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ޖާއިޒު ސަބަބެއް ކަމުގައި ވީނަމަވެސް، މި މައްސަލައިގައި އާމިނަތު ސާދިޔާ ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރުމަށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ދައްކާ ސަބަބުތައް ސާބިތުކޮށް ދެވިފައި ނުފެނެއެވެ.

21. އިޖްރާއީ އިންސާފުވެރިކަން (procedural fairness) އަކީ، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި، އެމުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން ފުރިހަމަ ކޮށްފައިވާ އިޖްރާއާތަކީ އަދުލުވެރި އިޖްރާއާތަކަށް ވުންކަމާއި، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އިޖްރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިވާ ކަމަށް ކަނޑައެޅޭނީ، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ނިންމުމުގައި، އެންމެ ކުޑަމިނުން އަންނަނިވި ގޮތުގެމަތިން އަމަލުކޮށްފައިވާ ނަމަ އެވެ. އެއީ، އެމުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން؛

1. އެމުވައްޒަފެއްގެ މަސައްކަތުގެ ފެންވަރު ނުވަތަ އަޚްލާޤީ މިންގަނޑު ރަނގަޅު ނޫންކަމަށް ވަޒީފާދޭފަރާތުން ފެންނަ ސަބަބުތައް (އޭރަކު ދެވޭން ހުންނަ ހުރިހާ ތަފްސީލުތަކާއެކު) ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން އެމުވައްޒަފަކަށް އަންގައި، އެކަންކަމާމެދު ޖަވާބު ދާރީވުމުގެ ފުރުޞަތު އެމުވައްޒަފަކަށް ދިނުމަށްފަހު؛
2. އެމުވައްޒަފެއްގެ މަސައްކަތުގެ ފެންވަރު ނުވަތަ އަޚްލާޤީ މިންގަނޑު ރަނގަޅު ކުރުމަށްޓަކައި ކުރެވިދާނެ ކަންތައްތަކާ ނުވަތަ އެހީތެރިކަން ހިމެނޭގޮތަށް ކޯޗިން އެމުވައްޒަފަކަށް އެންގުމަށްފަހު؛
3. އެކަންކަން ރަނގަޅުކުރުމަށް އެމުވައްޒަފަކަށް ދެވުނު މުއްދަތުގައި ކަނޑައަޅައި، އެކަށީގެންވާ މުއްދަތާއި، އެމުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އެކަމެއް ރަނގަޅުނުކުރެވިއްޖެނަމަ، އެމުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ފުރުޞަތު އޮތްކަން އެމުވައްޒަފަކަށް އެންގުމަށްފަހު؛
4. އެމުވައްޒަފަކު ރަނގަޅުކުރަންޖެހޭކަމަށް ވަޒީފާދޭފަރާތުން އެމުވައްޒަފަކަށް އެންގުން ކަންތައްތައް، ކަނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ރަނގަޅުކޮށްފައިނުވާނަމަ، އެ ކަމާމެދު ޖަވާބުދާރީވުމުގެ އިތުރު ފުރުޞަތެއް އެމުވައްޒަފަކަށް ދިނުމަށްފަހު؛

5. [illegible]

6. [illegible]

7. [illegible]

22. [illegible]

23. [illegible] 19 [illegible]

ނިކުތުން 14 (ސާދަ) ދުވަހަށްވުރެ ދިގު ނޫން މުއްދަތަކަށް ހުއްޓުވުމާއި، އަދި ހުރި މަޤާމަށްވުރެ ދަށް މަޤާމަކަށް ބަދަލު ކުރުން ހިމެނެއެވެ.[6]

24. މި މައްސަލައިގައި އާމިނަތު ސާދިޤާ އަދާ ކުރަމުން ދިޔަ މަޤާމު، އިމިގްރޭޝަން ކޮމިޝަނަރުގެ އިދާރީ އޮނިގަނޑަށް ގެނެވުނު ބަދަލާ ގުޅިގެން އުވާލުމަށް ނިންމައި، އާމިނަތު ސާދިޤާއަށް އެ ކޮމިޝަނަރުގެ އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް އޮފިސަރ ގްރޭޑް 4 ގެ މަޤާމަކަށް ބަދަލުވުން ބޭނުން ނަމަ، އެ ފުރުޞަތު އޮތްކަން އަންގައި އެކަމާ ގުޅޭ ގޮތުން އޭނާ ދެކޭ ގޮތެއް ބަޔާންކޮށް އިމިގްރޭޝަން ކޮމިޝަނަރަށް [illegible] [illegible] އިމިގްރޭޝަން ކޮމިޝަނަރުން އަންގާފައި ވެއެވެ. ނަމަވެސް، އެކަމާ ގުޅޭ ގޮތުން އާމިނަތު ސާދިޤާ ގޮތެއް ނިންމައި އެކަން އެ ކޮމިޝަނަރަށް އެންގުމުގެ ކުރިން، އަދި އެ އެންގުމާ ގުޅިގެން އޭނާ ސާފުކުރަން އެދުން ކަންކަން ސާފުކުރަން ނުދީ އާމިނަތު ސާދިޤާ ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރުމުގައި އަމަލު ކުރުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ އިޖުރާއަތު އެއްގޮތަށް ނޫން ކަމާއި، އެހެންކަމުން މި މައްސަލައިގައި އާމިނަތު ސާދިޤާ ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރުމުގައި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމް ކޮށްފައިނުވާ ކަމާއި، އަދި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މި މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ވެސް އާމިނަތު ސާދިޤާ ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރުމުގައި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމް ނުވާކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާކަން ފާހަގަ ކުރެވެއެވެ.

25. މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތި ކަމަށް ސާބިތުވާ ހާލަތުގައި، ޓްރައިބިއުނަލުން އެންމެ ފުރަތަމަ ބަލަންވާނީ އެ މުވައްޒަފު ވަކިކުރިއިރު ހުރި ވަޒީފާގައި އަލުން ބަހައްޓުމަށް އަމުރު ކުރުމެވެ. އެފަދައިން އަމުރު ކުރުން [illegible] ދެން ބަލަންޖެހެނީ އޭނާ ކުރިން އަދާކުރަމުން ދިޔަ ވަޒީފާ ގުޅޭ ނުވަތަ [illegible] [illegible] އެކަށީގެންވާ ވަޒީފާއެއްގައި ބަހައްޓުމަށެވެ. މިފަދައިން މުވައްޒަފުގެ ވަޒީފާގެ ކަންކަން ހަމަޖެއްސުމަށް [illegible] ބަދަލުގައި ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރުމުން [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރުން ދިމާވި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[6] އެ ޤާނޫނުގެ 19 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި (ރ)

ނަމަ އެކަމުގައި އޭނާ ބައިވެރިވާ މިންވަރަށް ރިޢާޔަތް ކުރަންވާނެއެވެ.[7] މުވައްޒަފު ވަކި ކުރަން ޖެހުނީ އެނގޭ ވެސް ކޮންމެވެސް މިންވަރެއްގެ ހިއްސާއެއް އޮތްކަމަށް ނުވަތަ ކޮންމެވެސް މިންވަރަކަށް އެނގޭ ފަދަ ކޮންމެހެން ކަމެއްގެ ސަބަބުން ކަމަށް ފެނިއްޖެނަމަ، އެ މުވައްޒަފަކަށް އަނބުރާ ވަޒީފާ ދިނުމަށް ކުރާ އަމުރުގެ ތެރޭގައި، އެ މުވައްޒަފު އުޖޫރައާއި ކުރިން ވެސް މިންވަރުގެ އުޖޫރަފައިސާ ވެސް ހިމެނެންވާނެއެވެ.[8] އެހެން ގޮތަކަށް ޢަމަލު ކުރެވޭނީ ނަމަ ނަމަ ފައިސާއިން ބަދަލު ދިނުމުގެ އަމުރެއް ކުރެވިދާނެއެވެ. ބަދަލު ދޭންޖެހޭ މިންވަރު ކަނޑައަޅާއިރު އެކަށީގެންވާ ކަމަށް ނުވަތަ އަދުލުވެރި ކަމަށް ފެންނަ އަދަދަކަށެވެ. މިގޮތުން އަދަދު ކަނޑައަޅުއްވުމުގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ޢަމަލުކުރި ގޮތުން މުވައްޒަފަކަށް ސީދާ ގެއްލުން ލިބުނު ގެއްލުމާއި، އެ މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރުމުގައި ދިމާވި މުވައްޒަފު ކުރި ޢަމަލުތަކުގެ ސަބަބުން ކަމަށްވާ ނަމަ އެކަމުގައި އޭނާ ބައިވެރިވާ މިންވަރަށް ރިޢާޔަތް ކުރަންވާނެ ކަމާއި އަދި އެ މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރި ދުވަހާ ނުވައި ކަމަށްވާ ނަމަ، އެ ކަމަށްޓަކައި މުވައްޒަފަކަށް އިތުރު އަދަދެއްގެ ފައިސާ ދިނުމަށް ކަނޑައެޅުމުގެ ބާރު ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ލިބިގެން ވެއެވެ.[9]

26. މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރުމުގައި އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތި ކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ފެނިއްޖެ ހިނދެއްގައި އެކަމުގެ ޤާނޫނީ ހައްލު ހޯދައި ދޭންޖެހޭ ކަމާއި، އެގޮތުން ކޮށް ދޫކުރާ ހައްލުތަކުގެ ތެރޭގައި ބަދަލު ދިނުމުގެ އަމުރެއް ނެރުމުގެ ބާރު ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ލިބިގެންވާ ކަމާއި، މިގޮތުން ދޫކުރާ ބަދަލުގެ މިންވަރު ކަނޑައަޅާއިރު އެކަށީގެންވާ ކަމަށް އަދި އަދުލު ވެރިކަމަށް ޓްރައިބިއުނަލަށް ފެންނަ އަދަދަކަށް ކަމަށާއި، އެފަދަ އަދަދު ކަނޑައަޅުއްވުމުގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ޢަމަލު ކުރި ގޮތުން އެ މުވައްޒަފަކަށް ސީދާ ގެއްލުން ލިބުނު ގެއްލުމާއި، އެ މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން

---

[7] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ).

[8] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ).

[9] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ).

މިންވަރަށް ޢިވަޟު ކުރަންވާނެ ކަމަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ. އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/SC-A/27 ޤަޟިއްޔާގައި އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތި އަދި ދުސްތޫރީ އަދުލުވެރި ކަމާއި އިޖްރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމް ކުރުމަށް ނަމަ، އޭނާއަށް ބަދަލު ދިނުމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބަދަލެއް ކަމަށް ކަނޑައަޅާފައި ވެއެވެ.[10] އެމާއްދާގެ (ހ) ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ބަދަލަކީ އެ މުވައްޒަފު ވަކިކުރިއިރު ހުރި ވަޒީފާގައި އޮތުން ބަހައްޓަން އަމުރު ކުރުން ނުވަތަ އޭނާ ކުރިން އަދާ ކުރަމުން ދިޔަ ވަޒީފާ ދޭ ނުވަތަ އެ ނޫންވެސް އޭނާއާ އެކަށީގެންވާ ވަޒީފާއެއްގައި ބަހައްޓަން ނުވަތަ ބަދަލު ދިނުމަށް އަމުރު ކުރުމެވެ. އޭނާ ކުރިން އަދާކުރަމުން ދިޔަ ވަޒީފާގައި އޮތުން ބަހައްޓަން އަމުރު ކުރުމާއި، އޭނާއަށް އެއްވެސް ގެއްލުމެއް ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރެވުނު މުއްދަތު ކަމުގައި ނުހުންނާތީ، އޭނާ އެވަޒީފާގައި ހުރިނަމަ ލިބޭނެ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ދިނުމަށް އަމުރު ކުރަންވާނެކަން އެނގެއެވެ. މި ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/HC-A/154 ޤަޟިއްޔާގައި[11] "މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއްނެތި ކަމަށް ސާބިތުވާ ހާލަތުގައި، ޓްރައިބިއުނަލުން އެންމެ ފުރަތަމަ ބަލަންވާނީ އެމުވައްޒަފު ވަކިކުރިއިރު ހުރި ވަޒީފާގައި އޮތުން ބަހައްޓަން އަމުރު ކުރުމެވެ. އެފަދައިން އަމުރު ކުރެވޭން ނެތްނަމަ، ދެން ބަލަންޖެހޭނީ އޭނާ ކުރިން އަދާކުރަމުން ދިޔަ ވަޒީފާ ދޭ ނުވަތަ އެނޫން ވެސް އޭނާއާ އެކަށީގެންވާ ވަޒީފާއެއްގައި ބަހައްޓަދިނުމެވެ." މިގޮތަށް ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ.

27. އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރާ ހާލަތުގައި، އޭނާ ކުރިން އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާއަށް އޮތުން އަނބުރާ ރުޖޫޢު ކުރުމަށް، ނުވަތަ އޭނާ އަދާކުރަމުން ދިޔަ ވަޒީފާ އާއެއްގޮތްވާ އެހެން ވަޒީފާއެއް ދިނުމަށް އަމުރުކުރުމަކީ އޭނާއަށް ލިބިދޭނެ އެންމެ އަސާސީ ޙައްލުކަމުގައި، އެހެންވުމާ ދެވޭން

---

[10] ޤަޟިއްޔާ ޙުކުމް ކުރުމުގެ ދިރާސާގެ 19 ވަނަ ނުކުތާ.

[11] ޤަޟިއްޔާ ޙުކުމް ކުރުމުގެ ދިރާސާގެ 14 ވަނަ ނުކުތާ.

އިސްތިސްނާ ހާލަތެއް ނެތްނަމަ ކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.[12] އެގޮތުން މުވައްޒަފަކު ކުރިން އަދާކުރަމުން ދިޔަ ވަޒީފާއަށް އަލުން އަނބުރާ ރުޖޫޢު ކުރުމަށް އަމުރު ކުރުމުގެ ކުރިން އެ އަމުރު ނެރުމަށް ހުރަސްއެޅޭ ހާލަތެއް އޮތްތޯ ނުވަތަ ވަޒީފާއަށް ރުޖޫޢު ކުރުމަކީ އަމަލީ ގޮތުން ކުރެވެން އޮތް ކަމެއްތޯ ބަލަންވާނެ ކަމަށް ބަޔާން ކުރުމަށްފަހު، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިއިރު ހުރި ވަޒީފާއަށް އަލުން އަނބުރާ ރުޖޫޢު ކުރުމަށް ހުރަސް އެޅޭފަދަ ނުވަތަ ވަޒީފާއަށް ރުޖޫޢަ ކުރުމަކީ އަމަލީ ގޮތުން ކުރެވެން ނެތް ކަމެއްކަމަށް ބެލެވިދާނެ ހާލަތްތަކެއް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން މިފަހުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާ ގުޅޭ މައުޟޫޢުގައި ނިންމަވާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއަކުގައި ފާހަގަ ކުރައްވާފައި ވެއެވެ. އެއީ:

27.1 އަނބުރާ އިޢާދަ ނުކުރެވޭނެ މިންވަރަށް ވަޒީފާދޭފަރާތާއި ވަޒީފާއަދާކުރާފަރާތާ ދެމެދުގައިވާ އިތުބާރު ގެއްލިފައިވުން؛

27.2 ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތާރީޚާއި ވަޒީފާދިނުމަށް އަމުރުކުރާ ތާރީޚާ ދެމެދު އެކަށީގެންވާ ވަރަށްވުރެ ދިގު މުއްދަތެއް ފާއިތުވެފައިވުން؛

27.3 ވަޒީފާދޭފަރާތުގެ ވިޔަފާރީގެ ކުޑަކުރުން؛

27.4 ވަޒީފާދޭފަރާތުގެ ވިޔަފާރީގެ ހާލަތު ގެއްލުންވެފައިވުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ވިޔަފާރިއަށް ބޮޑު ބަދަލުތައް އައުމުގެ ސަބަބުން މުވައްޒަފު ވަޒީފާއަށް ނެގުން ނެތުން، އެވެ.

28. އިސްވެ ދެންނެވުނު [illegible] [illegible] ވަޒީފާދިނުމަށް ބަދަލު ހާލަތްތަކުގައި ވެސް [illegible] ކަމަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އިސްވެ ދެންނެވުނު ޤަޟިއްޔާގައި ފާހަގަ ކުރައްވާފައި ވެއެވެ. އެއީ:

28.1 މުވައްޒަފުކުރި އަމަލު ސުލޫކީ އަޚްލާޤީ އުސޫލާ ހިލާފަށް އަމަލުކޮށްފައިވުމާއި، [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ބަދަލުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛

---

[12] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނިންމުން 2018/SC-A/49 ޤަޟިއްޔާގެ [illegible] [illegible] 51 ވަނަ ނަންބަރު، އަދި ނިންމުން 2017/SC-A/14 ޤަޟިއްޔާގެ [illegible] [illegible] 33 ވަނަ ނަންބަރު.

28.2 އެވަޒީފާއަށް އެމުވައްޒަފު ޙުޤޫޤު ނުދޭން ވިނަމަ، އެމުއައްސަސާއެއްގައި ހިދުމަތް ކުރައްވަމުންދާ ހުރި ހާއްސަ ބާރުތަކެއްގެ ސަބަބުން އެހެން ތަނަކަށް ވަޒީފާއެއް ހޯދުމަކީ މުސްތަޙިއްޤު ކަމަކަށްވުން؛

28.3 ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިއިރު ހުރި ވަޒީފާއަށް ޙުޤޫޤަ ނުދޭނަމަ، އެއީ ވަޒީފާތަކުގެ އެކަށީގެންވާ އަދުލުވެރި ބަދަލުދީގެން ކަމަށް ނިމޭނީ ބާރުތަކެއްގެ، އެވެ.

29. ވަޒީފާއިން އަނބުރާ ޙުކުމްކުރުމުން އަދިވެސް ކަމުދާތީ، އެ މުވައްޒަފަކާ އެ މުއައްސަސާގެ ތަޢުލީމީ ގެއްލިފައިވާ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ޖަހައިދިނުމަށް ނުވަތަ ހާލަތު ކަނޑައަޅާ ގޮތަކަށް ދޭން އަމުރުކުރުމަކީ، ވަޒީފާއަށް ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ 1 ގައިވާ ގޮތަށް އެ މުވައްޒަފުގެ ވަޒީފާ ދެމިގެންދާކަން ކަނޑައެޅުމަށް ކުރުމުގެ ބާރެއްކަމުގައި ކަމުގައިވި ނަމަވެސް، މިހެން މުއައްސަސާގެ ތަޢުލީމީ އެ މުވައްޒަފު ގެއްލިފައިވާ އިނާޔަތްތައް އަދާގައި ނަގައި ދިނުމަށް ކުރުމުގެ ވާޖިބު ކަމުގެ ޒިންމާއާ، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ފަހުން އެ މިހާރު އެއްނު ވަޒީފާއާ އަދާކުރި ނުވަތަ އެހެން ދެން ގޮތަކުން އާމްދަނީ ހޯދުން ގެންގުޅުއްވާ ނަމަ އެކަންކަމާއި، ޢަމަލުކުރި ދިވެހިރާއްޖޭގައި އެއްޗެއް ވަޒީފާއާ ހޯދުން ކަމަށް ފާހަގަ ކުރެވޭ ގޮތުގެ މުއްދަތުން، ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ނަގައި ދޭން ޖެހޭނެ ކަނޑައެޅުމުގައި ރިޢާޔަތް ކުރަންވާނެ ކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/49 ފައިސަލާގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ.[13]

30. މި މައްސަލައިގައި އާދައިގެ ސާބިތު ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރި ފަހުން އެއްބަސްވުމެއްގައި ވަޒީފާ އަދާކުރުމާއިގުޅޭ ކަމަށާއި، އަދި އާދައިގެ ހޯދުމުގެ ގޮތުން އެހެން މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ކަމަށް މި ކޯޓުގެ ސަފުހާތަކުގެ މަޖިލީހުގައި ބަޙުސްކުރެވިފައެވެ. އިސްވެ ބުނެވުނު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފައިސަލާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވަޒީފާއިން އެ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާއި ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ހުކުމްކުރުމާ ގުޅޭ ޙާލަތު މެދު

---

[13] މި ފައިސަލާގެ ފަހަރު ޙުކުމުން ނުކުތާތަކުގެ 61 ވަނަ ނަންބަރު

މުއްދަތަށް ބަދަލު ދިނުން ތާރީޚު [illegible]، އެމުއްދަތަށް ބަދަލު ކަނޑައެޅުމުގައި އެފަދަ ތަނެއް ހޯދުމަށް [illegible] ކަމަށް [illegible] [illegible] މިންވަރަށް ބަދަލު ކަނޑައެޅުމުގައި [illegible] ކުރަންވާނެ ކަމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޮންޓްރެކްޓުގައި އެގްރީކޮށްފައި ހުރި މުއްދަތު ([illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible]) އާ އެއް ފެންވަރުގެ ތަނެއް ހޯދުމަށް [illegible] މުއްދަތު [illegible] އެފަދަ [illegible] ކަނޑައެޅިފައިނުވެއެވެ. އެހެން [illegible] އޮތީ [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] 01 (އެކެއް) އަހަރުދުވަހުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2016/HC-A/586 [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] 01 (އެކެއް) އަހަރު [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށް [illegible] [illegible].

31. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 5 (ފަހެއް) މިލިއަން ރުފިޔާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

މަސައްކަތެއް ކުރުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގެންވާ ކަމާއި[14] މި ޙައްޤު ލިބިދިނުމުގައި އެ މީހެއްގެ ޖިންސަކީ ބަލައި ތަފާތު ކޮށްގެން ނުވާނެ ކަމަށް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެއެވެ. އަދި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި، ވަޒީފާގެ މާޙައުލުގައި އެމީހަކާ މެދު އަމަލު ކުރުމުގައި ޖިންސަށް ބަލައި ތަފާތު ކުރުން މަނާ ކޮށްފައި ވެއެވެ. އާމިނަތު ސާމިރާގެ ފަރާތުން އޭނާގެ ޖިންސަށް ބަލައި ތަފާތު ކޮށްފައިވާ ކަމަށް ބުނާ ކަންކަމަށް ސިވިލްސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން އިންކާރުކޮށްފައި ވެއެވެ. ސިވިލްސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ވަކިވި އަންހެން މުވައްޒަފުން ވަކިވެފައިވަނީ އެމީހުންނާ މެދު ތަފާތު ކުރުންތަކެއްގެ ސަބަބުންކަން ސާބިތުކުރާ ހުށަހެޅިފައިވާ ކަމާއި އާމިނަތު ސާމިރާ އިކުއަލް ސްކޮލަރޝިޕްތަކާ ބަދަލު ކޮށްފައިވަނީ ވެސް އޭނާއަކީ އަންހެނަކަށްވީތީކަން އެނގޭކަން ނުވެއެވެ. ހަމައެހެނިން އޭނާ މުޢާމަލާތު ހިނގާފައިވުން އޭނާއާ މެދު ތަފާތު ކުރުމުގެ ގޮތުގެ ތެރޭގައިވާ ކަމަށް ބިނާކޮށްވެސް އެކަން އެގޮތަށް ހިނގާފައިވާކަން ވެސް އާމިނަތު ސާމިރާގެ ފަރާތުން ސަބަބެއްކަން ސާބިތުކޮށް ދެވިފައެއް ނުވެއެވެ. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މި މައްސަލަ ނިންމުމުގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ތަފާތު ކޮށްފައިވާ މައްސަލަ ތަޙުލީލުކުރެއްވުމުގެ ކޮން މުވައްޒަފަކު ކަމުގައި ނުވަތަ މުވައްޒަފުންނަކާ ކަމާއި އަދި އޭނާއާ މެދު ތަފާތު ކުރުމުގެ ގޮތުގައިވަނީ ކަން ގަބޫލުކަން ކަމަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ބުނެފައިވާ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ.[15] އެހެންކަމުން، އޭނާގެ ޖިންސަށް ބަލައި ތަފާތު ކުރުން ގެނެސްފައިވާ ކަމަށް ބުނާ އެކަމުގެ ބަދަލުތަކުގެ ގޮތުގައި ނަގައިދިނުމަށް އާމިނަތު ސާމިރާގެ ފަރާތުން އެދިފައިވާ ބަދަލު ނަގައިދިނުން ހަމައެއް ނޫން ކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރުމުގައި މިވާ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ފައިސަލާގައި ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ޤާނޫނާ ޚިލާފު ކަމަށް ބުނެވޭކަށް ނުވެއެވެ.

32. އެހެންކަމުން، މިމައްސަލައިގައި ތިރީގައި އެވާ ގޮތަށް ނިންމަން ޖެހެއެވެ.

---

[14] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 37 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[15] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނިޒާމުގެ 5.11 ވަނަ ނަންބަރު

32.1 ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 53/VTR/2016 މައްސަލައިގައި، އާމިނަތު ޝާހިދާ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮވެގެން ކަމާއި، އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިވާ ކަމާއި، އަދި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމު ކޮށްފައިނުވާތީ، ބަދަލުގެ ގޮތުގައި 26,505/-ރ (ސައްބީސްހާސް ފަސްސަތޭކަ ފަސްރުފިޔާ) ނަގައި ދިނުމަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ބާޠިލުކުރުން؛

32.2 އާމިނަތު ޝާހިދާ ވަޒީފާއިން ވަކި ކޮށްފައިވަނީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއްނެތި ކަމާއި، އަދި އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ޤާއިމް ކުރަންޖެހޭ މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމް ކޮށްފައިނުވާ ކަމަށް ކަނޑައެޅުން؛

32.3 އާމިނަތު ޝާހިދާ އަދާކުރަމުން ދިޔަ ވަޒީފާއަށް ނުވަތަ އެއާއި އެކަށީގެންވާ އެހެން ވަޒީފާއަކަށް އަލުން އަނބުރާ ރުޖޫޢު ކުރުމަށާއި، އޭނާއާއި ވަޒީފާއިން ވަކި ވެފައިވާ މުއްދަތު ކަމުގައި ނުކުތުމަށާއި އޭނާ ވަޒީފާގައި ހުރިނަމަ، އޭނާއަށް 01 (އެކެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތުގައި ލިބޭން މުސާރައާ އިނާޔަތްތައް އޭނާއަށް ދިނުން؛

32.4 މިކަންކަން މިއަދު 19 އޮކްޓޫބަރު 2020 އިން ފެށިގެން 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ހަމަޖެއްސުމަށް ފަހު، އެކަންކަން ހަމަޖެހުނުތާ 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ލިޔުމުން އެންގުމަށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ މައްޗަށް އަމުރު ކުރުން.

33. އިސްވެ ބަޔާންވެ ދިޔަ ގޮތުގެ މަތިން މި މައްސަލަ ނިންމުމަށް މިޤަޟިއްޔާ ބެލުމުގައި ބައިވެރިވި މިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުން އިއްތިފާޤުން ވެއެވެ.

ނިންމުން:

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންވެދިޔަ ކަންކަން އެފަދައިން ހުރުމުން، ވަޒީފާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 53/VTR/2016 މައްސަލައިގައި އާމިނަތު ސާދިޔާ އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގައި އަދާކުރަމުން ދިޔަ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމް ކުރުވިފައި ވާކަމަށާއި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމް ކުރުވިފައިނުވާތީ އެނާގެ ވަޒީފާ އަނބުރާ [illegible] [illegible] ބަދަލު ނަގައި ދިނުމަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުންތަކުގައި، ޓްރައިބިއުނަލުން، އާމިނަތު ސާދިޔާ އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރުމަކީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮވެގެންކަން ސާބިތުކޮށްދެވިފައިނުވާ ކަމާއި އެނާގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރި ކަމާއި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމް ކުރުވިފައިނުވާ ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، އާމިނަތު ސާދިޔާ އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގައި އަދާކުރަމުން ދިޔަ ވަޒީފާއަށް ނުވަތަ އެވަޒީފާއާ އެއްވަރުގެ އެހެން ވަޒީފާއަކަށް އަނބުރާ [illegible] ކުރުމާއި، އެނާއަށް އެއްވެސް ޒާތެއްގައި ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރެވިފައިވާ [illegible] ކަމުގައި [illegible]، އެނާ ވަޒީފާގައި ހުރިނަމަ ލިބޭނެ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކުގެ ތެރެއިން 01 (އެކެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެނާއަށް ލިބޭނެ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް އާމިނަތު ސާދިޔާއަށް ދިނުމަށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ މައްޗަށް އަންގައި، މިކަންކަން މިއަދު 19 އޮކްޓޫބަރު 2020 އިން ފެށިގެން 14 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ހަމަޖެއްސުމަށް ފަހު، އެކަން ހަމަޖެހުނުކަން 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ވަޒީފާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ލިޔުމުން އެންގުމަށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ މައްޗަށް އަމުރުކޮށް މި ޤަޟިއްޔާ ބަލާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ޙުކުމް ކުރީމެވެ.